

Sygn. akt III AUa 550/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 października 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Barbara Mazurkiewicz-Nowikowska
Sędziowie:	SA Małgorzata Rokicka - Radoniewicz (spr.) SO del. do SA Lucyna Stąsik-Żmudziak
Protokolant: protokolant sądowy Joanna Malena	

po rozpoznaniu w dniu 19 października 2016 r. w Lublinie

sprawy Z. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w S.

o wysokość emerytury

na skutek apelacji Z. M.

od wyroku Sądu Okręgowego w Siedlcach

z dnia 8 marca 2016 r. sygn. akt IV U 982/15

I. oddala apelację;

II. przyznaje adwokat E. M. od Skarbu Państwa (Sądu Okręgowego w Siedlcach) kwotę 360 (trzysta sześćdziesiąt) złotych, powiększoną o należny podatek od towarów i usług z tytułu nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu w postępowaniu apelacyjnym.

Lucyna Stąsik-Żmudziak Barbara Mazurkiewicz-Nowikowska Małgorzata Rokicka-Radoniewicz

III AUa 550/16

UZASADNIENIE

Organ rentowy - Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. decyzją z 16 lipca 2015r., działając na podstawie art.114 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych odmówił Z. M. prawa do przeliczenia podstawy wymiaru emerytury. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że w dniu 17 lutego 2015r. i 13 marca 2015r. zostały przekazane organowi rentowemu wnioski ubezpieczonego o przeliczenie podstawy wymiaru emerytury w oparciu o załączoną dokumentację placową ubezpieczonego z lat 1983-1985. Upřednio - w

dniu 9 sierpnia 2001r. organ rentowy wydał decyzję, w której przeliczył emeryturę uwzględniając przy ustaleniu wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynagrodzenie z lat 1983-1985. Przedstawiona obecnie dokumentacja płacowa wskazuje na wysokość wynagrodzenia wykazaną we wcześniejszym zaświadczeniu (...) z 29 stycznia 1993r. Wobec braku nowych dowodów, które miałyby wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość nie zachodziły podstawy do przeliczenia podstawy wymiaru emerytury ubezpieczonego.

Od tej decyzji odwołanie do Sądu Okręgowego w Siedlcach złożył ubezpieczony Z. M. wnosząc o jej zmianę poprzez ponowne ustalenie wysokości emerytury.

Sąd Okręgowy w Siedlcach wyrokiem z dnia 8 marca 2016 roku oddalił odwołanie. Sąd Okręgowy ustalił, że Z. M. od 15 grudnia 1991 r. uprawniony był do renty inwalidzkiej. W dniu 3 października 1997 r. złożył wniosek o emeryturę. Decyzją z 19 grudnia 1997 r. organ rentowy przyznał ubezpieczonemu emeryturę od(...) ,tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego. Do obliczenia wysokości emerytury organ rentowy przyjął podstawę wymiaru renty i wskaźnik wysokości podstawy wymiaru w wysokości 92,05%.

W dniu 27 maja 2001 r. wnioskodawca złożył wniosek o podwyższenie emerytury dołączając zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu wystawione w dniu 15 maja 2001 r. przez (...) Zespół (...) za okres zatrudnienia od 15 grudnia 1986r. do 6 lutego 1989r. Z zaświadczenia tego wynika, że w 1986r. wynagrodzenie ubezpieczonego wyniosło 10 500 złotych, w 1987 r. - 310 800 złotych, w 1988 r. - 490 000 złotych i w 1989 r. - 65 000 złotych. Z uwagi na to, że kwoty wynagrodzenia za rok 1987 i 1989 podane w w/w zaświadczeniu ZUS (...) z 15 maja 2001 r. różniły się od kwot wynagrodzenia podanych we wcześniejszym zaświadczeniu ZUS (...) z 27 stycznia 1993 r. - tam kwota wynagrodzenia za 1987 r. wynosi 478 800 złotych, a za 1989r. - 81 471 złotych organ rentowy zwrócił się do ówczesnego pracodawcy ubezpieczonego o wyjaśnienie różnicy i wskazanie prawidłowego wynagrodzenia ubezpieczonego. W odpowiedzi na powyższe, w piśmie z 3 lipca 2001r. (...) Zespół (...) w W. S. wyjaśnił, że prawidłowe kwoty wynagrodzenia ubezpieczonego za 1987 r. i 1989r. zostały wykazane w zaświadczeniu ZUS (...) z 15 maja 2001 r. i kwoty te wynoszą odpowiednio 310 800 złotych i 65 000 złotych. Zaistniała rozbieżność wynika z tego, że we wcześniejszym zaświadczeniu z 27 stycznia 1993r. w wynagrodzeniu za 1989r. wykazano również kwotę ekwiwalentu za urlop wypoczynkowy w kwocie 16 471 złotych, od której nie odprowadzono składek. Natomiast różnica w wynagrodzeniu za 1987 r. wynika prawdopodobnie z błędu rachunkowego. W oparciu o powyższe dokumenty organ rentowy stwierdził, że wysokość wypłacanego ubezpieczonemu świadczenia była błędnie ustalona i decyzją z 9 sierpnia 2001 r. wydaną z urzędu przeliczył od 1 września 2001 r. emeryturę ubezpieczonego. Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury organ rentowy przyjął wynagrodzenie ubezpieczonego, które stanowiło podstawę wymiaru składek z 5 lat kalendarzowych ,tj. od stycznia 1984 r. do grudnia 1988 r. Obliczony w ten sposób wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury wyniósł 82,45%. Od powyższej decyzji organ rentowy wniósł odwołanie do Sądu Okręgowego w Siedlcach IV Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, który wyrokiem z 7 grudnia 2001 r. wydanym w sprawie o sygnaturze akt IV U 3951/01 oddalił przedmiotowe odwołanie.

W dniu 9 września 2013 r. wpłynął do organu rentowego wniosek ubezpieczonego o przeliczenie podstawy wymiaru emerytury na podstawie załączonej dokumentacji płacowej z okresu zatrudnienia od 1986 r. do 1989 r. w (...) Zespole (...) w S.. Załączona dokumentacja obejmuje karty wynagrodzeń ubezpieczonego w latach 1986-1989. Sumy wynagrodzenia uzyskanego przez ubezpieczonego wykazane w załączonych kartach wynagrodzenia wynoszą: w 1986r. -10 500 złotych, w 1987 r. - 310 800 złotych, w 1988 r. - 490 000 złotych, a w 1989r. - 65 000 złotych i odpowiadają kwotom wykazanim w w/w zaświadczeniu ZUS(...) z 15 maja 2001 r. W związku z ustaleniem, że dane wynikające z załączonej dokumentacji płacowej odpowiadają danym z w/w zaświadczenia ZUS (...), które zostało uwzględnione przy wydawaniu w/w decyzji z 9 sierpnia 2001r. organ rentowy decyzją z 8 października 2013 r. umorzył postępowanie z wniosku ubezpieczonego z 9 września 2013 r. o przeliczenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru emerytury z uwzględnieniem wynagrodzenia z okresu od 5 grudnia 1986 r. do 6 lutego 1989 r. ,tj. z okresu zatrudnienia w (...) Zespole (...) w S.. Od powyższej decyzji ubezpieczony odwołał się do Sądu Okręgowego w Siedlcach- gdzie sprawa zarejestrowana została pod sygnaturą akt IV U 1314/13 - wnosząc o jej zmianę i przeliczenie emerytury z uwzględnieniem wynagrodzenia za okres od 15 grudnia 1986 r. do 6 lutego 1989 r. oraz przywrócenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru obowiązującego przed decyzją z 9 sierpnia 2001 r. ,tj. w wysokości 92,05%.

W uzasadnieniu stanowiska ubezpieczony podnosił, że obniżenie wskaźnika wynikało z błędu rachunkowego przy wystawieniu zaświadczenia (...) z 15 maja 2001 r. W toku procesu w sprawie IV U 1314/13 Sąd ustalił, że uwagi na tożsamość danych o wynagrodzeniu ubezpieczonego z okresu zatrudnienia w (...) Zespole (...) w S. wynikających z zaświadczenia ZUS (...) z 15 maja 2001 r. oraz z kart wynagrodzenia wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury ubezpieczonego z lat 1984-1988 wyliczony na podstawie tych dokumentów jest taki sam i wynosi 82,45%. W toku dalszego procesu w sprawie IV U 1314/13 pełnomocnik ubezpieczonego wniósł o przeliczenie emerytury ubezpieczonego w oparciu o złożone do akt sprawy kartoteki wynagrodzenia ubezpieczonego z okresu zatrudnienia w (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością (...) w W. przy ul. (...), gdzie ubezpieczony zatrudniony był w okresie od 1 lipca 1983r. do 31 października 1985r. w wymiarze 1/2 etatu. Wobec tego, że powyższa dokumentacja płacowa nie była uprzednio przedłożona organowi rentowemu, na mocy zarządzenia przewodniczącego z 15 maja 2015 r. wnioski ubezpieczonego o obliczenie emerytury przy uwzględnieniu powyższej dokumentacji zostały przekazane do rozpoznania organowi rentowemu a postępowanie w sprawie z odwołania od decyzji z 8 października 2013 r. podlegało umorzeniu wobec cofnięcia tego odwołania.

W wyniku rozpoznania powyższych wniosków ubezpieczonego o przeliczenie emerytury w oparciu o dokumentację płacową z okresu zatrudnienia w (...) Sp. z o.o. w W., zaskarżoną decyzją z 16 lipca 2015 r. organ rentowy odmówił przeliczenia emerytury ubezpieczonego wskazując, że kwoty wynagrodzenia wynikające z przedłożonych kartotek wynagrodzenia z okresu zatrudnienia w (...) Sp. z o.o. odpowiadają kwotom wynagrodzenia wykazanym w zaświadczeniu ZUS(...) wystawionym przez tegoż pracodawcę w dniu 29 stycznia 1993 r. Wynagrodzenie wynikające z tych dokumentów, jak również z innych dokumentów dotyczących zatrudnienia ubezpieczonego w latach 1983-1985 – w (...) w W. i w (...) Zakładach (...) zostało uwzględnione przy ustalaniu wskaźnika wysokości podstawy wymiaru w decyzji z 9 sierpnia 2001 r.

Sąd Okręgowy orzekł, że zgodnie z art.114 ust.1 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2009r. Nr 153, poz.1227 ze zm.) prawo do świadczeń lub ich wysokość ulega ponownemu ustaleniu na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu, jeżeli po uprawomocnieniu się decyzji w sprawie świadczeń zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawniono okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na prawo do świadczeń lub na ich wysokość. Odmawiając ubezpieczonemu, zaskarżoną decyzją z 16 lipca 2015 r., prawa do ponownego ustalenia wysokości emerytury organ rentowy podniósł, że przedłożone dokumenty w postaci kartotek wynagrodzenia z okresu zatrudnienia ubezpieczonego w (...) Sp. z o.o. w W. nie wnoszą nowych okoliczności, gdyż wynagrodzenie w wysokości wynikającej z tych dokumentów odpowiada kwotom wykazanym uprzednio przez w/w pracodawcę w zaświadczeniu o zatrudnieniu i wynagrodzeniu 29 stycznia 1993 r.

Od odwołaniu od powyższej decyzji ubezpieczony wniósł o ponowne przeliczenie emerytury nie formułując żadnych merytorycznych zarzutów pod adresem tej decyzji. Na dalszym etapie postępowania przedłożył natomiast karty wynagrodzenia z okresu zatrudnienia w (...) Zespole (...) w S. w latach 1986-1989, które przedkładał już w organie rentowym i które były przedmiotem analizy tak przez organ rentowy jak i przez Sąd w sprawie IV U 1314/13. W toku wyjaśnień ubezpieczony wskazał, że nie zgadza się z „obciążeniem” wskaźnika wysokości podstawy wymiaru emerytury, co nastąpiło w 2001 r. i z ustaleniem wskaźnika wysokości podstawy wymiaru emerytury na 82,45% (w decyzji z 9 sierpnia 2001r.) i wnosi o ustalenie tego wskaźnika we wcześniej przyjętej wysokości 92,05%.

Sąd Okręgowy wskazał, że wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury 82,45% ustalony w decyzji z 9 sierpnia 2001 r. był przedmiotem kontroli przez Sąd Okręgowy w Siedlcach w sprawie IV U 3951/01 i odwołanie ubezpieczonego od tej decyzji zostało oddalone. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury został zweryfikowany przez organ rentowy, w decyzji z 9 sierpnia 2001 r., po tym jak ubezpieczony złożył w organie rentowym zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu ZUS(...) z 15 maja 2015 r. wystawione przez (...) Zespół (...) w S.. Przedłożona przez ubezpieczonego w 2013 r. dokumentacja płacowa z okresu zatrudnienia w powyższym zakładzie pracy potwierdza, że kwoty wykazane w zaświadczeniu z 15 maja 2001 r. odpowiadają kwotom wykazanym w kartach wynagrodzenia z tego okresu. Okoliczność ta znajduje potwierdzenie w opinii biegłej księgowej A. D. złożonej w sprawie IV U 1314/13. Sąd Okręgowy podkreślił, że niniejsza sprawa jest kontynuacją powyższej sprawy, gdyż dotyczy decyzji z 16 lipca 2015 r. wydanej po rozpoznaniu przez organ rentowy nowej dokumentacji złożonej

przez ubezpieczonego w w/w wcześniejszej sprawie IV U 1314/13. Te nową dokumentację stanowiły kartoteki wynagrodzenia ubezpieczonego z okresu jego zatrudnienia w(...)Sp. z o.o. w W. od 1 lipca 1983r. do 31 października 1985r. w wymiarze 1/2 etatu. Organ rentowy po przeanalizowaniu danych zawartych w tych kartotekach ustalił, że kwoty w nich wykazane są tożsame z kwotami wykazanymi w zaświadczeniu ZUS (...) z 29 stycznia 1993r. Stanowisko organu rentowego jest słuszne, gdyż działanie arytmetyczne polegające na zsumowaniu danych z trzech kartotek: pierwszej - za okres od 1 lipca 1983 r. do 31 grudnia 1984 r., drugiej - za okres od 1 stycznia 1984 r. do 31 grudnia 1984 r. i trzeciej - za okres od 1 stycznia 1985 r. do 31 października 1985 r. pokazuje że osiągnięte przez ubezpieczonego wynagrodzenie w w/w okresach wyniosło odpowiednio 38 873 złotych, 80 148 złotych i 59 622 złotych, a zatem tyle, ile w zaświadczeniu na k.49 akt rentowych. Biegła księgową wydając opinie w sprawie IV U 1314/13 i ustalając wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury na 82,45% nie dysponowała w/w kartotekami (złożonymi po wydaniu opinii). Niemniej przyjęte przez biegłą w opinii wynagrodzenie z okresu zatrudnienia ubezpieczonego w (...)odpowiada wynagrodzeniu z zaświadczenia ZUS(...) z 29 stycznia 1993r. a to z kolei jest tożsame z wynagrodzeniem wykazanym w w/w kartotekach wynagrodzenia z(...)(opinia biegłej księgowej A. D. z 14 listopada 2014r. k.38-40 akt IV U 1314/13). Z tych względów Sąd oddalił wniosek dowodowy ubezpieczonego o dopuszczenie dowodu z kolejnej opinii biegłej księgowej.

Od tego wyroku apelację wniósł wnioskodawca Z. M. zaskarżając wyrok w całości. Wyrokowi zarzucał niewyjaśnienie wszystkich okoliczności faktycznych istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy wskutek naruszenia przepisów postępowania, które mogło mieć wpływ na wynik sprawy, a mianowicie przepisów art.278 w związku z art.217 § 3 kpc w związku z art.227 polegające na oddaleniu wniosku o dopuszczenie dowodu z opinii biegłej, który to wniosek zmierzał do wyjaśnienia istotnych okoliczności sprawy, bez wyjaśnienia którego sąd orzekał na podstawie niepełnego materiału dowodowego oraz naruszenie przepisów art.233 §1 kpc przez brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego zebranego w sprawie, co doprowadziło do błędnego wniosku o niezasadności stanowiska ubezpieczonego.

Wnosił o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy sądowi I instancji do ponownego rozpoznania w związku z zarzutami, świetle których zachodzi konieczność przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości albo o zmianę zaskarżonego wyroku i uwzględnienie odwołania.

Ponadto wnosił o dopuszczenie dowodu z opinii biegłej z zakresu księgowości celem wyliczenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru emerytury wnioskodawcy przy uwzględnieniu jego wynagrodzenia z listy płac w tym załączonej dokumentacji płacowej z 17 lutego i 13 marca 2015 roku z okresu najkorzystniejszego do wyliczeń.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja nie jest zasadna.

Wbrew zarzutom apelacji Sąd Okręgowy prawidłowo dokonał niezbędnych ustaleń w zakresie istoty sprawy, którą jest możliwość ponownego przeliczenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru świadczenia wnioskodawcy w oparciu o nowe okoliczności, które nie były wcześniej znane organowi rentowemu a miałyby wpływ na obliczenie wysokości świadczenia. Sąd Okręgowy odniósł się do podnoszonej przez wnioskodawcę kwestii ponownego wysokości zarobków przyjętych przez organ rentowy w decyzji ustalającej wysokość świadczenia, a dokumentacją płacową złożoną przez niego w toku postępowania sądowego w sprawie IV U 1314/13. Wprawdzie dokumentacja ta była nowym dotychczas nieznanym organowi rentowemu dokumentem, to wysokość zarobków w niej uwidoczniła była wskazana uprzednio innymi dowodami – zaświadczeniem (...). Zaświadczenie to stwierdzało fakty, które były już poprzednio znane. Nie było zatem podstaw do ponownego przeprowadzania dowodu z opinii biegłego z zakresu księgowości przed Sądem I instancji, jak i w postępowaniu apelacyjnym. Sąd Apelacyjny nie uwzględnił wniosku dowodowego zawartego w apelacji z uwagi na to, że sporna w mniemaniu wnioskodawcy okoliczność została już wykazana innymi środkami dowodowymi.

Zastosowany przez Sąd Okręgowy przepis art.114 ust.1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz.U.z 2016 roku, poz.778) stanowi, że prawo do świadczeń lub ich

wysokość ulega ponownemu ustaleniu na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu, jeżeli po uprawomocnieniu się decyzji w sprawie świadczeń zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawniono okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na prawo do świadczeń lub na ich wysokość. Jego treść nie budzi wątpliwości – ponowne ustalenie wysokości świadczenia może nastąpić wyłącznie po ujawnieniu nowych faktów lub dowodów nieznanych uprzednio. Bezsporną okolicznością jest fakt, że wnioskodawca złożył w organie rentowym zaświadczenie ZUS (...)z 29 stycznia 1993 r. z którego wynikało, że osiągnięte przez ubezpieczonego wynagrodzenie w okresach od 1 lipca 1983 r. do 31 grudnia 1984 r., drugiej - za okres od 1 stycznia 1984 r. do 31 grudnia 1984 r. i trzeciej - za okres od 1 stycznia 1985 r. do 31 października 1985 wyniosło odpowiednio 38 873 złotych, 80 148 złotych i 59 622 złotych, a więc w tej samej kwocie jak w złożonej obecnie dokumentacji płacowej.

Sąd Apelacyjny w pełni podziela ustalenia faktyczne i prawne Sądu Okręgowego. Rozstrzygnięcie Sądu I instancji jest prawidłowe i zgodne z powołanymi w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku przepisami, których treść została w sposób przystępny wyjaśniona.

Z tych względów i na mocy art.385 KPC Sąd Apelacyjny oddalił apelację jako bezzasadną.

Orzeczenie o kosztach Sąd Apelacyjny oparł na przepisach § 15 ust.2 w związku z § 16 ust.1 pkt 2 rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. Dz.U.2015.1801).